

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj 04 0 K 009308 19 Kž
Sarajevo, 17.02.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Pavlović Slavka kao predsjednika vijeća, Radošević Sonje i Begić Jasmine kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šeta Mevlide kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optužene M.B. zbog produženog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama optužene M.B., njenog branitelja i predstavnika oštećenih članova Kase uzajamne pomoći TE „K.“, izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 009308 17 K od 24.10.2018. godine, u sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 17.02.2020. godine, u prisustvu federalnog tužitelja Mišković Vlade, optužene M.B., njenog branitelja Obralića Mesuda advokata iz Kaknja i predstavnika oštećenih R.R., donio je

R J E Š E N J E

Djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optužene M.B. i osobne žalbe optužene M.B., ukida se presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 009308 17 K od 24.10.2018. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 009308 17 K od 24.10.2018. godine, optužena M.B. je oglašena krivom za produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. Krivičnog zakona Federacija Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), pa ju je sud primjenom navedenih zakonskih odredaba i primjenom odredaba iz članova 42., 43., 49., 50., i 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine. Na osnovu člana 202. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH) optužena je dužna platiti troškove krivičnog postupka u iznosu od 404,28 KM u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude. Na osnovu člana 212. stav 2. ZKP FBiH, oštećeni članovi Kase uzajamne pomoći (KUP-a) pri Sindikatu TE „K.“ iz K., su radi ostvarenja imovinskopravnog zahtjeva upućeni na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbu je izjavio branitelj optužene M.B., advokat Obralića Mesud iz Kaknja, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o troškovima krivičnog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom da se pobijana presuda uvažavanjem žalbe

preinači na način da se optužena oslobodi od optužbe, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Također protiv navedene presude žalbu je izjavila i optužena M.B. zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijana presuda kako navodi u žalbi ukine i izrekne presuda koja će je osloboditi od odgovornosti.

Predstavnik oštećenih članova KUP-a pri Sindikatu TE „K.“ iz K., žalbu je izjavio zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom da se žalba uvaži i dosudi im se naknada štete u ukupnom iznosu od 286.536,75 KM.

Kantonalni tužitelj iz Zenice je podnio jedinstveni odgovor na osobnu žalbu optužene, žalbu njenog branitelja i žalbu predstavnika oštećenih članova KUP-a, sa prijedlogom da se te žalbe odbiju kao neosnovane i potvrdi prvostepena presuda.

Federalni tužitelj je podneskom broj T04 0 KTPOŽ 0018155 19 od 24.01.2019. godine, predložio da se osobna žalba optužene, žalba njenog branitelja kao i žalba predstavnika oštećenih članova KUP-a odbiju kao neosnovane i potvrdi prvostepena presuda.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u smislu odredbe člana 319. stav 1. ZKP FBiH, branitelj optužene je ostao kod osnova, navoda i prijedloga iz podnesene žalbe, optužena M.B. je prihvatila navode iz žalbe svog branitelja te izjavila da ostaje kod navoda i prijedloga i iz njene osobne žalbe, dok je predstavnik oštećenih članova KUP-a izjavio da u cijelosti ostaje kod osnova, navoda i prijedloga iz svoje žalbe.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, da li je na štetu optužene povrijeđen krivični zakon, pa je imajući u vidu i navode iz odgovora na žalbe, odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj optužene navodi da je presuda protivrječna sama sebi ili razlozima presude. Međutim, ova bitna povreda odredaba krivičnog postupka ne postoji, obzirom da je prema odredbi člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, između ostalog propisano da bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako je izreka presude protivrječna sama sebi ili razlozima presuda, pa se ovakav žalbeni navod branitelja optužene nije mogao uzeti u razmatranje.

Optužena u svojoj žalbi pobija prvostepenu presudu navodima da ista ne sadrži razloge o odlučnoj činjenici da je ona postupala sa direktnim umišljajem, zbog čega je po mišljenju optužene učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Međutim, iz obrazloženja pobijane presude (strana 11.) slijedi da je prvostepeni sud naveo konkretne razloge o tome da je optužena postupala sa direktnim umišljajem. Ovim datim razlozima žalba optužene se ne bavi, niti ih dovodi u pitanje, pa se ne može prihvatiti stav da u tom dijelu pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Također, ne može se prihvatiti osnovanim ni žalbeni navod optužene da pobijanom presudom nije precizno utvrđena pribavljena imovinska korist i da je uslijed toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Navedeno stoga, što iz pobijane presude slijedi da je utvrđena pribavljena imovinska korist u iznosu od 171.497,87 KM.

Žalbeni navodi optužene da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude nije pravilno primijenio odredbu člana 15. stav 2. ZKP FBiH odnosno da nije sa jednakom pažnjom utvrdio činjenice koje njoj idu u korist i da je uslijed toga počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH, ne mogu se ispitati od strane ovog suda. Navedenog stoga, što optužena u žalbi ne iznosi konkretno koje to činjenice prvostepeni sud nije ispitao sa dovoljnom pažnjom, a koje njoj kao optuženoj idu u korist, niti optužena u žalbom ukazuje da je to bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude u smislu odredbe člana 312. stav 2. ZKP FBiH.

Nadalje, optužena žalbom ukazuje da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama o tome da je ona imala svojstvo odgovorne osobe blagajnika Kase uzajamne pomoći i da je uslijed toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi optužene su osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude (strana 9.) slijedi da je prvostepeni sud samo utvrdio da je optužena zaposlena na poslovima blagajnika u TE „K.“ na osnovu Ugovora o radu, i da je takvo svojstvo optužene potvrdio i vještak Baljak Edin. Međutim, prema odredbi člana 2. stav 6. KZ FBiH odgovorna osoba je osoba u privrednom društvu ili drugoj pravnoj osobi kojoj je s obzirom na njenu dužnost ili na osnovu posebne ovlasti povjeren određen krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na osnovu zakonu, ili općeg akta privrednog društva ili druge pravne osobe u upravljanju i rukovanju imovinom, ili se odnose na rukovođenje proizvodnjom ili nekom drugom privrednom djelatnošću ili na nadzor nad njima. Imajući u vidu zakonsku odredbu osnovano se žalbom optužene ukazuje da u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi na temelju kojih činjenica je prvostepeni sud utvrdio da je optuženoj povjeren određen krug poslova koji se odnose na primjenu zakona ili propisa donesenih na osnovu zakonu, ili općeg akta privrednog društva, koji se odnose na vođenje blagajne Kase uzajamne pomoći, zbog čega

je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Navedeno stoga što pojam službenog odnosno odgovornog lica ne određuje samo položaj odnosno radno mjesto odgovorne osobe, već činjenica da je tom službeniku – radniku povjereno određeno ovlaštenje odnosno dužnost. Stoga je postojala obaveza suda da u obrazloženju presude da potpune razloge o tome da je optužena kao izvršilac konkretnog krivičnog djela imala svojstvo odgovorne osobe.

Pobijajući prvostepenu presudu branitelj optužene navodi da se pobijana presuda zasniva na dokazu na kojem se po mišljenju branitelja ne može zasnivati, tačnije na nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke Baljak Edina. S tim u vezi branitelj navodi da je ovaj vještak, prije nego je angažiran od strane tužitelja, sačinio nalaz i mišljenje po zahtjevu oštećene - članova Sindikata TE K., čiju izradu nalaza je naplatio od Sindikata TE K., a zatim je isti taj vještak na osnovu iste finansijske dokumentacije sačinio nalaz i mišljenje po naredbi tužitelja u fazi istrage, koji nalaz je korišten u postupku pred prvostepenim sudom. Po mišljenju branitelja, iz navedenih razloga, isti vještak nije mogao vještačiti u postupku pred sudom, na što je branitelj ukazao u postupku pred prvostepenim sudom ističući prigovor nezakonitosti tog dokaza. Iz sadržine ovakvih žalbenih navoda, iako branitelj ukazuje na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka i) ZKP FBiH, proizilazi da branitelj zapravo ukazuje na nepravilnu primjenu odredbe člana 112. stav 2. u vezi sa članom 44. stav 1. i članom 39. tačka f) ZKP FBiH, i da je takvo postupanje prvostepenog suda bilo od uticaja na pravilno i zakonito donošenje presude u smislu odredbe člana 312. stav 2. ZKP FBiH.

Ovi žalbeni navodi branitelja optužene su osnovani.

Odredbom člana 112. ZKP FBiH je propisano da se za vještaka ne može odrediti osoba koja ne može biti saslušana kao svjedok (član 96.) ili osoba koja je oslobođena od dužnosti svjedočenja (član 97.), kao ni osoba prema kojoj je krivično djelo učinjeno, a ako je takva osoba određena na njenom nalazu i mišljenju se ne može zasnivati sudska odluka, dok je u stavu 2. tog člana propisano da razlog za izuzeće vještaka (član 44. ZKP FBiH) postoji i za osobu koja je zajedno s osumnjičenim, odnosno optuženim ili oštećenim u radnom odnosu u istom organu, preduzeću ili drugoj pravnoj osobi ili kod samostalnog privrednika, kao i za osobu koja je u radnom odnosu kod oštećenog ili osumnjičenog odnosno optuženog. Prema tome, iako vještak Baljak Edin nije formalno u radnom odnosu kod oštećenog u smislu stav 2. člana 112. ZKP FBiH, okolnosti da je taj vještak prije nego je angažovan od strane tužitelja, bio angažovan i od strane oštećenog u ovom krivičnom postupku - predstavnika Sindikata TE K., te da je sačinio nalaz i mišljenje čiju izradu je i naplatio od Sindikata TE K., što je vještak i potvrdio u svom iskazu, po nalaženju ovog suda, izaziva sumnju u njegovu nepristrasnost u smislu odredbe člana 39. tačka f) ZKP FBiH, te slijedom navedenog i razloge za njegovo izuzeće u smislu člana 44. ZKP FBiH. Stoga, okolnost da je vještak Baljak Edin prije istrage, bio angažovan od strane oštećenih u ovom krivičnom predmetu - članova Sindikata TE K. da sačini nalaz i

mišljenje, a zatim je i po naredbi tužitelja sačinio nalaz i mišljenje, ima za posljedicu da prvostepeni sud u toku glavnog pretresa nije pravilno primijenio odredbu člana 112. stav 2. u vezi sa članom 44. stav 1. i članom 39. tačka f) ZKP FBiH, a to je, po nalaženju ovog suda, moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude, uslijed čega je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH.

Iz navedenih razloga, ovaj sud je na osnovu člana 330. stav 1. tačka a) ZKP FBiH, djelimičnim uvažavanjem žalbe branitelja optužene i osobne žalbe optužene M.B. ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Kako je pobijana presuda ukinuta zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, to se ovaj sud nije upuštao u ocjenu ostalih žalbenih navoda branitelja optužene i osobne žalbe optužene kojima se pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, kao ni u ocjenu žalbe predstavnika oštećenog obzirom da se istom osporava zaključak prvostepenog suda o visini pričinjene štete, koja je po žalbi predstavnika oštećene, veća od one koju je prvostepeni sud utvrdio.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će otkloniti bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano ovim rješenjem, ponoviti sve do sada provedene dokaze, izvesti i druge dokaze za kojima se ukaže potreba, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene svih relevantnih činjenica i dokaza, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Šeta Mevlida,s.r.

Predsjednik vijeća
Pavlović Slavko,s.r.